

Wprowadzenie do scenariuszy klas I–III (idea, założenia)

WSTĘP

Zaproponowane scenariusze zawierają stałe komponenty tj.:

- ▶ czas trwania zajęć
- ▶ cele operacyjne
- ▶ odniesienia do podstawy programowej kształcenia ogólnego
- ▶ umiejętności ponad przedmiotowe
- ▶ metody
- ▶ formy pracy
- ▶ środki dydaktyczne
- ▶ propozycje przebiegu lekcji
- ▶ dwa rodzaje załączników – załączniki materiałów do wykorzystania na lekcji, na które składają się karty pracy, fotografie czy propozycje ćwiczeń manualnych oraz bogaty zbiór materiałów dodatkowych pozwalający nauczycielowi na zapoznanie się z obszarem tematycznym, nabycie niezbędnych kompetencji i poszerzenie wiedzy. Nauczyciele znajdą również słowniczki pojęć.

Celem zaproponowanych lekcji jest nie tyle nabycie przez uczniów konkretnej wiedzy, co zainteresowanie ich tematem, poprzez doświadczenie przyjemności i wzbudzenie pozytywnych odczuć.

Opierając się na założeniach neuroedukacji, staramy się, aby zajęcia były aktywizujące, opierały się na działaniach grupowych, wymagały zaangażowania emocjonalnego i prowadziły do odczucia zadowolenia i satysfakcji.

Nie dysponując wystarczającą ilością godzin lekcyjnych, która pozwoliłaby nam na przekazanie uczniom odpowiedniej wiedzy z zakresu edukacji regionalnej, z całą pewnością jesteśmy w stanie przeprowadzić z nimi kilka lekcji wplatając proponowane aktywności w materiał, który realizujemy w ramach prowadzonych przez nas zajęć. Powinna przyświecać nam świadomość wagi budowania poczucia tożsamości, która jest istotnym elementem kształtowania się światopoglądu i relacji młodego człowieka ze światem, w którym dorasta.

Tożsamość kulturowa powinna opierać się na fundamentach, na które składa się tak wiele czynników, że brak wiedzy na temat sytuacji rodzinnej ucznia (np. pochodzenie rodziny, zwyczaje rodziny, tradycje, język, którym posługują się członkowie rodziny) uniemożliwia nam niemal wyposażenie go w rzetelną wiedzę.

Rolą szkoły i nauczycieli jest zatem wzbudzenie zainteresowania opartego na przyjemności odkrywania. Jeśli to, co proponujemy będzie przyjemnym, ciekawym odstępstwem od codziennej, szkolnej rutyny, jeśli udział w zajęciach będzie dla

ucznia przyjemnością, w miejsce dodatkowego obciążenia, osiągniemy zamierzony efekt. Jego podstawowymi komponentami będą – uwaga, zaciekawienie i przyjemność. Dziecko – młody człowiek, który doświadczy przyjemności w kontakcie z nowym, nie będzie unikał tego obszaru, pozostanie otwarty i chętny do dalszych odkryć. Nie jest więc ważne, czy uczeń opanuje zaproponowane przez nas pojęcia, ważne aby pracował w grupie, doświadczył indywidualnej przyjemności, wprowadził do swojego słownika 2-3 nowe pojęcia i poczuł, że to, co zrobił, jest ważne.

Na poziomie edukacji wczesnoszkolnej proponuję więc aktywność rozwijającą sprawność manualną, przynoszącą efekty tu i teraz (bez odraczania nagrody), ale także pozwalającą na „wyprowadzenie” poruszanych tematów poza szkołę. Zachęcamy dzieci do kontynuacji tematu poprzez rozmowy z rodzicami i dziadkami, zabawy w detektywów poszukujących rozwiązania zagadek w domach rodzinnych i najbliższej okolicy.

Na koniec.

Wokół znajdziemy obfitość miejsc i wydarzeń, które oferują nam wiedzę z zakresu edukacji regionalnej. Bez trudu znajdziemy skanseny, izby regionalne, muzea, festyny czy pikniki, które organizowane przez instytucje kultury, oferują nam aktywności na bardzo dobrym i przemyślanym poziomie. Naszym zadaniem jest wyposażenie młodego człowieka w cechy pozwalające mu na zauważanie ich, poczucie ich wartości i docenianie roli. Korzystając z zaproponowanych scenariuszy mamy szansę otworzyć te drzwi i sprawić, aby pozostały one otwarte, a osobiste, dobre doświadczenie wyniesione ze szkoły sprawi, że tak wyposażony człowiek, nigdy już nie będzie się obawiał przekroczenia ich progu.

Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO

I ETAP EDUKACJI – EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA

Do zadań szkoły w zakresie edukacji wczesnoszkolnej należy:

- ▶ wspieranie wielokierunkowej aktywności dziecka przez organizowanie sytuacji edukacyjnych umożliwiających eksperymentowanie i nabywanie doświadczeń oraz poznawanie polisensoryczne, stymulujących jego rozwój we wszystkich obszarach: fizycznym, emocjonalnym, społecznym i poznawczym

organizacja zajęć:

- ▶ umożliwiających nabywanie doświadczeń poprzez zabawę, wykonywanie eksperymentów naukowych, eksplorację, przeprowadzanie badań, rozwiązywanie problemów w zakresie adekwatnym do możliwości i potrzeb rozwojowych na danym etapie oraz z uwzględnieniem indywidualnych możliwości każdego dziecka,
- ▶ umożliwiających poznanie wartości i norm społecznych, których źródłem jest rodzina, społeczność szkolna, społeczność lokalna i regionalna, naród, oraz rozwijanie zachowań wynikających z tych wartości, a możliwych do zrozumienia przez dziecko na danym etapie rozwoju
- ▶ wspierających poznanie kultury narodowej, odbiór sztuki i potrzebę jej współtworzenia w zakresie adekwatnym do etapu rozwojowego dziecka, uwzględniających możliwości percepcji i rozumienia tych zagadnień na danym etapie rozwoju dziecka

organizacja przestrzeni edukacyjnej:

- ▶ umożliwiającej aktywność ruchową i poznawczą dzieci, nabywanie umiejętności społecznych, właściwy rozwój emocjonalny oraz zapewniającej poczucie bezpieczeństwa
- ▶ stymulującej systematyczny rozwój wrażliwości estetycznej i poczucia tożsamości, umożliwiającej integrację uczniów, ich działalność artystyczną, społeczną i inną wynikającą z programu nauczania oraz programu wychowawczo-profilaktycznego